

Til: Kursdeltakerne i SOS 2001. Moderne sosiologisk teori, 26/8-03.

Fra: Ragnvald Kalleberg

Om: Disposisjon og stikkord til forelesning

Sted/tid: Auditorium 1, Vilhelm Bjerknes Hus. kl. 12.15-14.

Kap. 4&5 og 6&7 i Layder, *Understanding Social Theory*..

Robert K. Merton: *The Self-Fulfilling Prophecy*.

OVERSIKT OVER SOSIOLOGISK TEORI.

Del I: fugleperspektiv. Del II: froskeperspektiv. Virkning på emne.

Kap. 4. Meninger, situasjoner og erfaring. (Symbolsk formidlet samhandling).

- Hovedtradisjonen fra Mead. Fra stimulus-respons til tolking og definering av situasjoner. s. 59: vårt selv og vår bevissthet er sosiale prosesser. Språkets betydning. Iowa-skolen og Chicago-skolen. Herbert Blumers formalisering.
- Sammenvevingen av individ og samfunn. Cooley, Ralph Turner (role-making vs. role-taking), Goffman (rolledistanse), bare individer handler (metodologisk individualisme hos Boudon), samfunn som felles aktivitet (sykehus som forhandlet ordning).
- Vurderinger. Sterk på mikro. Bryter forbindelser mikro-makro. Overgenearlisering fra mikro (Blumer). Underfokusering av følelser, makt og konflikt.

Kap. 5. Oppfatte og gjennomføre. (Fenomenologiske tradisjoner).

- Presentasjon. Alfred Schutz. Ronald Laing.
- Etnometodologi. Harold Garfinkel. Fra konformisme til kreative og kunnskapsrike produsenter. Oppfatningers indeksikalske karakter.
- Berger og Luckmann. Den sosiale konstruksjon av virkelighet. Kunnskaps sosiologi. Eksternalisere, objektiviere, internalisere.
- Vurdering av sterke og svake sider.

Kap. 6. Foucault og den postmoderne vending.

- Presentasjon av Foucault. Desentrering av subjektet. Desentrering av samfunnet-maktbegreper. Betydningen av diskurser.
- Vurdering av sterke og svake sider.

Kap. 7. Hinsides mikro og makro. (Figurasjon. Elias).

- Presentasjon av Elias og figurasjons-sosiologi. Siviliseringsprosessen- som endringer i skikk og bruk over flere hundre år. Vi er våre relasjoner (s. 115). Nettverk. Figurasjon.

- Vurdering. Alle de store forstår at tette koplinger. Overdrive synspunkter. Våre egne basiserfaringer og deres betydning.

FORTOLKING OG (RE)KONSTRUKSJON AV SOSIAL VIRKELIGHET.

Thomas-teoremet: Oppfatninger (om)skaper omgivelser. Eller: Samfunnsmessige fortolkninger produserer samfunnsforhold.

En sosiologisk liknelse.

Typer av definisjoner av situasjoner (s. 477)

* Selvopplyllende og selvødeleggende definisjoner/forventninger.

Meninger og virkelighet.

Moralsk alkymi: Inn-gruppens dyder forvandles til ut-gruppens laster.

Samfunnsmessige funksjoner og dysfunksjoner.

Institusjonell forbedring

Om Merton og hvordan han teoretiserer.